

BRÖDERNA CARLSSONS SLAKTERI- & KORFFABRIK

Bröderna Carlssons slakteri- & korffabrik, Sollefteå.

1907

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> lla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

1906
And
1907

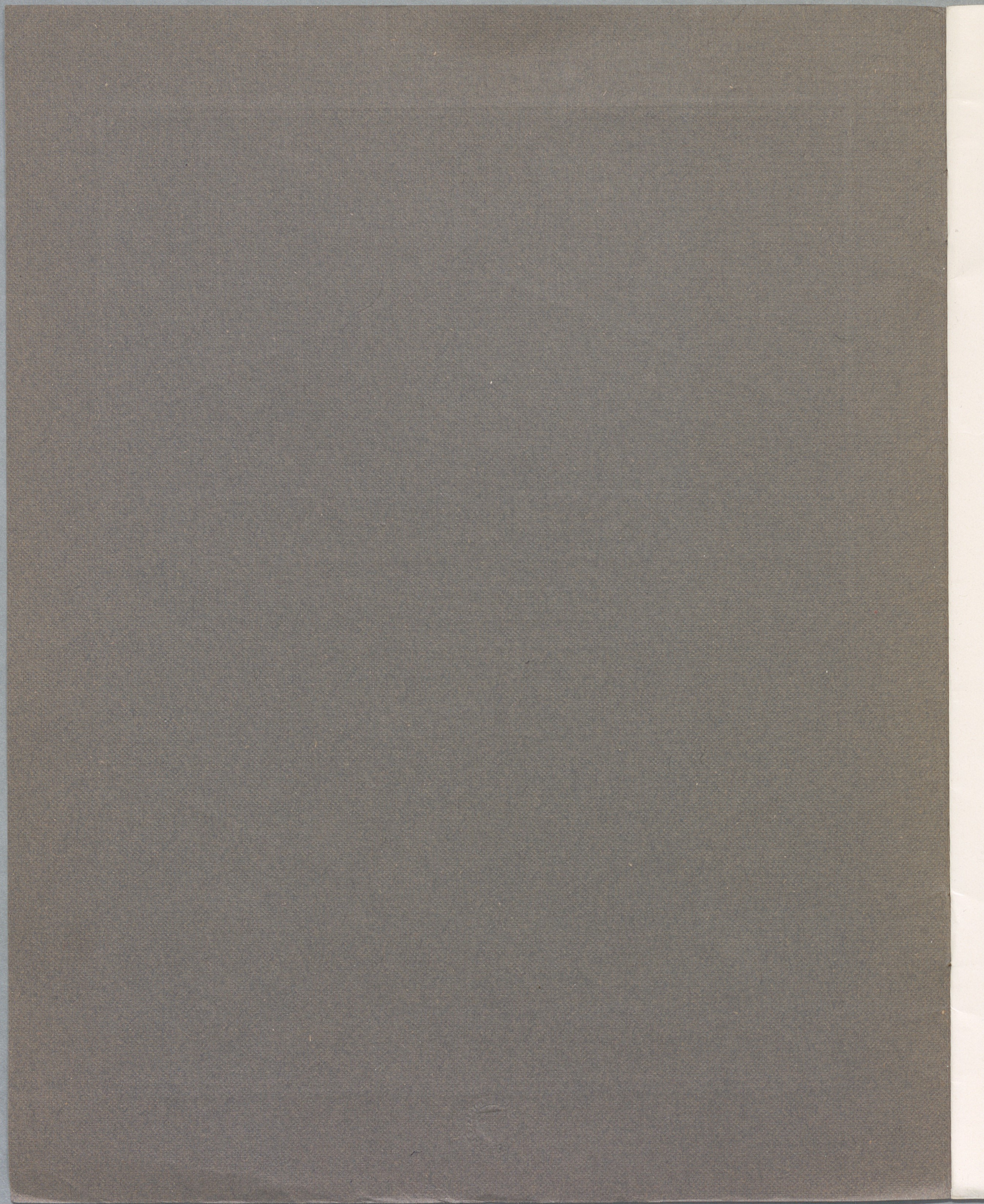

BRÖDERNA CARLSSONS

SLAKTERI- &
KORFFABRIK

• SOLLEFTEÅ •

Rikts.
-130-

BRÖDERNA CARLSSONS

SLAKTERI & KORFFABRIK, SOLLEFTEÅ

Då bröderna Carlssons slakteri och korffabrik efter sin knappt nio-åriga verksamhet från en mer primitiv början, tack vare praktisk och målmedveten skötsel, efter hand utvidgats, därhän, att den för närvarande med afseende å såväl produktion som omsättning utan tvifvel är att räkna som Norrlands största affär i denna branche, torde det kanske vara af intresse

för våra kunder, gynnare samt öfriga intresserade att få taga del af en kortfattad redogörelse för affärens uppkomst och utveckling, i hvilket syfte det må anses lämpligt att anföra följande artikel, utarbetad för det bekanta »Nationalverket Sveriges handel och industri i ord och bild».

Artikeln lyder:

»Bröderna Carlssons slakteri och korffabrik räknar sin upprinnelse från 1898, då bröderna Leonard och Johan Carlsson vid Sprängsvikens sågverk, beläget i Gudmundrå socken vid Ångermanälven, öppnade slakterirörelse.

BRÖDERNA CARLSSONS SLAKTERI & KORFFABRIK

Tack vare den praktiska erfarenhet den ene af firmans grundläggare förvärfvat under vistelse i Förenta staterna lyckades man inom kort upparbeta affären, så att den fick en ganska betydande omsättning.

Då emellertid Sprängvikens lastageplats icke möjliggjorde den utvidgning af affären bröderna Carlsson tänkt sig, ämnade de två bröderna begifva sig till landet i fjärran Väster för att där börja en rörelse i större stil, men af en ren slump kom då deras uppmärksamhet att fästas på den allt mer framträdande utvecklings- och samfärdselpunkten mellan Ångermanälvens öfre och nedre ådalar, den gamla marknadsplatsen, numera köpingen Sollefteå, hvarest sedan flera år tvänne regementen, Norrlands trängkår och Västernorrlands regemente, ligga förlagda.

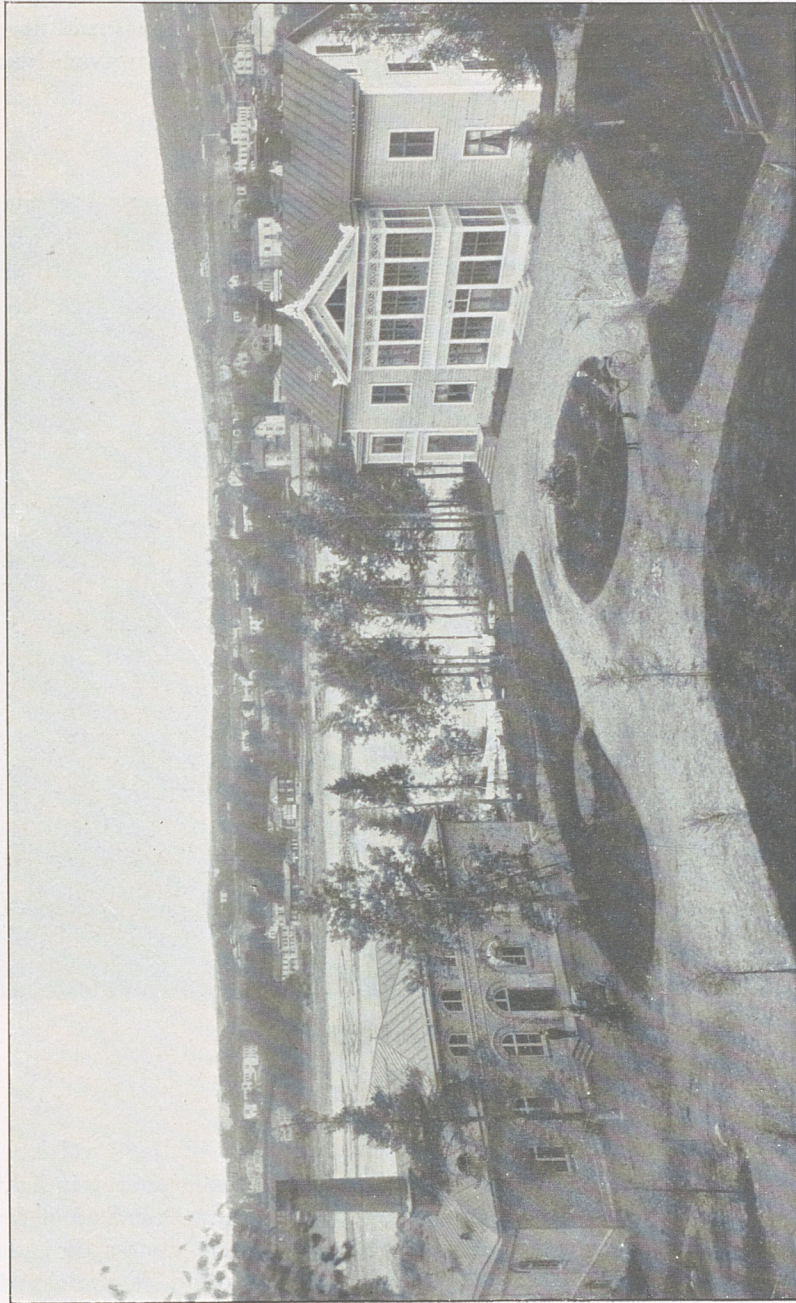

Gamla fabriksbyggnaden

Sagdt och gjordt. Bröderna Carlsson öppnade hösten 1899 slakteri och korffabrik i en af dem inköpt vid Sollefteå järnvägsstation belägen fastighet, som visserligen efter ungefär 1 års tid helt plötsligt ödelades af eldsvåda, men ur ruinerna reste sig om några veckor en ny fabriksbyggnad (se bilden Gamla fabriksbyggnaden). Att börja med bedrefs arbetet endast med handkraft, men det dröjde ej länge förrän det ansågs nödvändigt att tillsätta en 5 hästars fotogénmotor, som i sin tur 1906 måste utbytas mot en 15 hästars gasmotor.

Snart insågo firmans grundläggare att tiden var mogen för affärens omgestaltning efter moderna metoder och principer. 1903 inköpte de ett större jordområde å norra sidan af Ångermanälven nedanför den s. k. Appelbergsnipan samt lät å denna plats uppföra ett ståtligt boningshus,

Boningshuset och Fabriksbygggnaden

BRÖDERNA CARLSSONS SLAKTERI & KORFFABRIK

en förstklassig byggnad för slakteri och korffabrikation samt en komfortabel ladugårdsbyggnad. Hela denna plats, som enligt ortspressens uppgift, förut varit »en vanprydnad för samhället» hade sålunda efter att hafva kommit i bröderna Carlssons händer om några år helt omdanats och framträder nu (se bilden »Boningshuset och fabriksbyggnaden») med sina smakfulla planteringar och de nyss skildrade anläggningarna som ett bevis på hvad idoghet, energi och framtidsblick kunna åstadkomma.

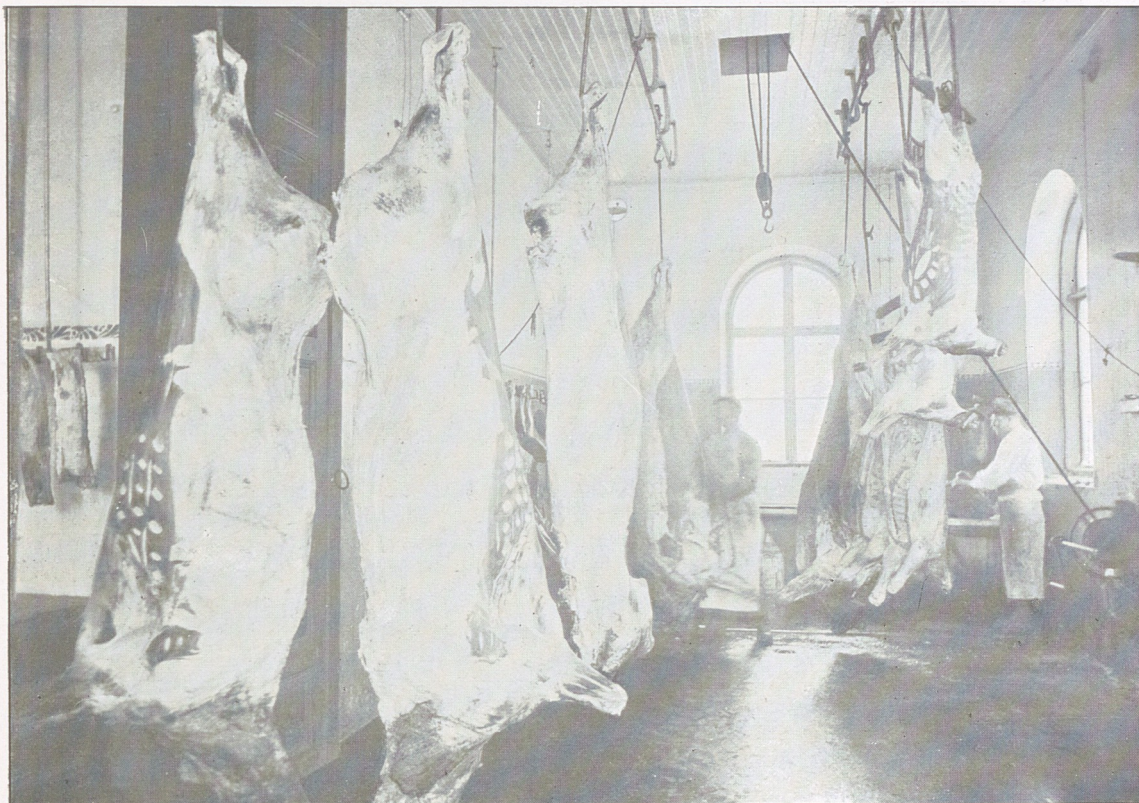

Kontoret.

Vi träda för ett ögonblick in i kontorslokalen (se denna bild) ett väl inredt rum, försedt med affärsteknikens alla redskap. Förutom firmans båda chefer sysselsättas å kontoret tre kontorister och att dagsverket inom detta rum icke är så lätt undanstökadt, det får man klart för sig, då man erfar, att firman har sin omsättningskrets ej blott utefter de båda ådalarne utan därjämte äfven öfver Härjedalen, Jämtland, Väster- och Norrbotten, ja, ända ned till Stockholm. Också anser telegrafstationen i Sollefteå med hänsyn till inkomsten för telefonsamtal Bröderna Carlssons affär vara den största telefonabbonnenten inom köpingen

BRÖDERNA CARLSSONS SLAKTERI & KORFFABRIK

Slakteri- och fabriksbyggnaden är af sten samt stor och rymlig. Mellan slakteriet (se denna bild) och kylrummet finnes i taket anbrakta hängande skenor med i dem löpande trissor samt med utvexling efter amerikanskt mönster. När därför djuren dödats i slakteriet, kunna djurkropparna därefter, tack vare nyss nämnda anordningar, föras in i kylrummet. På en dag kunna i slakteriet nedslaktas 10 à 15 nötkreatur och omkring 10 à 12 kalvvar, får och svin.

Slakteriet

Från kylrummet införes köttet i korffabriken, ett större prydligt rum, försedt med en del tidsenliga och för korffabrikation afsedda maskiner, där köttet styckas och de därför lämpliga delarna malas, under det de för saltning afsedda styckena genom en trumma föras ned i källaren. Längs väggarna äro apterade arbetsbord med marmorskifva, hvartill kommer att själfva väggarna invid borden äro kakelklädda, allt i renlighetens inträsse. På en dag kunna sammanlagdt tillverkas 2,000 à 2,500 kilo af olika slags korffvaror.

BRÖDERNA CARLSSONS SLAKTERI & KORFFABRIK

Invid fabriksrummet ligga kok- och rökrummen. Kokrummet (se denna bild) är försedt med två ångkokare, stora kittlar, rymmande c:a 150 kilo, där en del korfvaror, afsedda för kokning samt dessutom syltor m. m. beredas. I rökrummet finnas två rökugnar, en för varmrökning och en för rökning af skinkor och diverse korfvaror, båda rymmande cirka 1,000 kilo hvardera.

I källaren äro anbrakta 9 större cementkar, som enligt pressuttalanden lära vara enastående i sitt slag och hvilka rymma 4 à 5,000 kilo hvardera samt 15 mindre kar, rymmande omkring 350 à 400 kilo hvardera.

Invid källaren ligger maskinrummet. Fabrikens samtliga maskiner dragas, som förut omtalats, af en 15 hästars gasmotor, hvarjämte fabriken har eget elektricitetsverk.

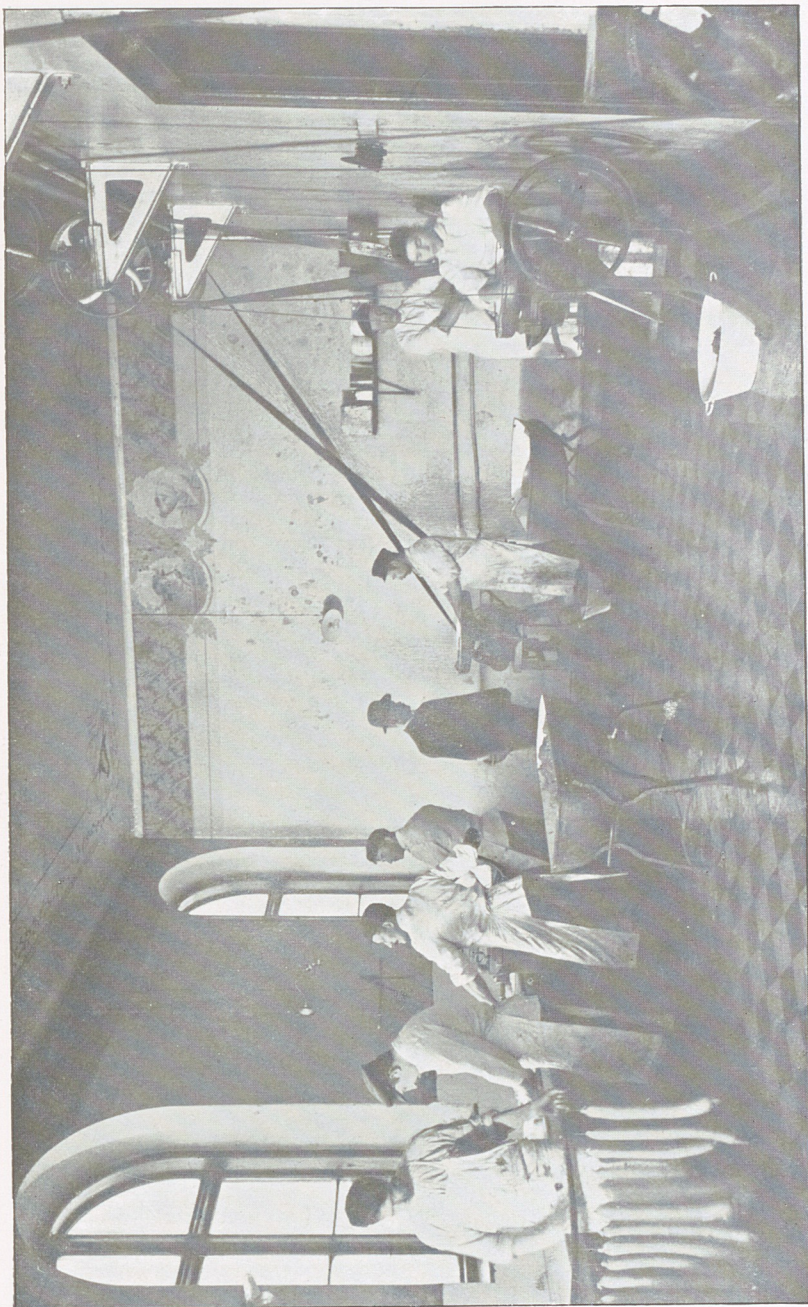

Interiör af kokrummet

För att ha lätt och stadig tillgång på vatten, utan att behöfva oupphörligt pumpa upp sådant, har å vinden anbrakts en stor reservoar, hvarifrån vatten genom ett rörnät lätt och ymnigt erhålles i alla rummen.

För öfrigt hänvisas till följande uttalande i första provinsialläkaren i Västernorrlands län d:r Sjöbloms ämbetsberättelse för 1904:

»Bröderna Carlsson, som hafva en i mycket godt skick befintlig köttbutik, hafva utom köpingen, på andra sidan älfven, anlagt slakteri i fullt modern stil. Huset är uppfördt af sten med golf af cement eller plattor och arbetsbord med marmorskifvor m. m., har eget elektricitetsverk, som äfven drifver maskinerna. Det hela är snyggt, prydligt och förstklassigt».

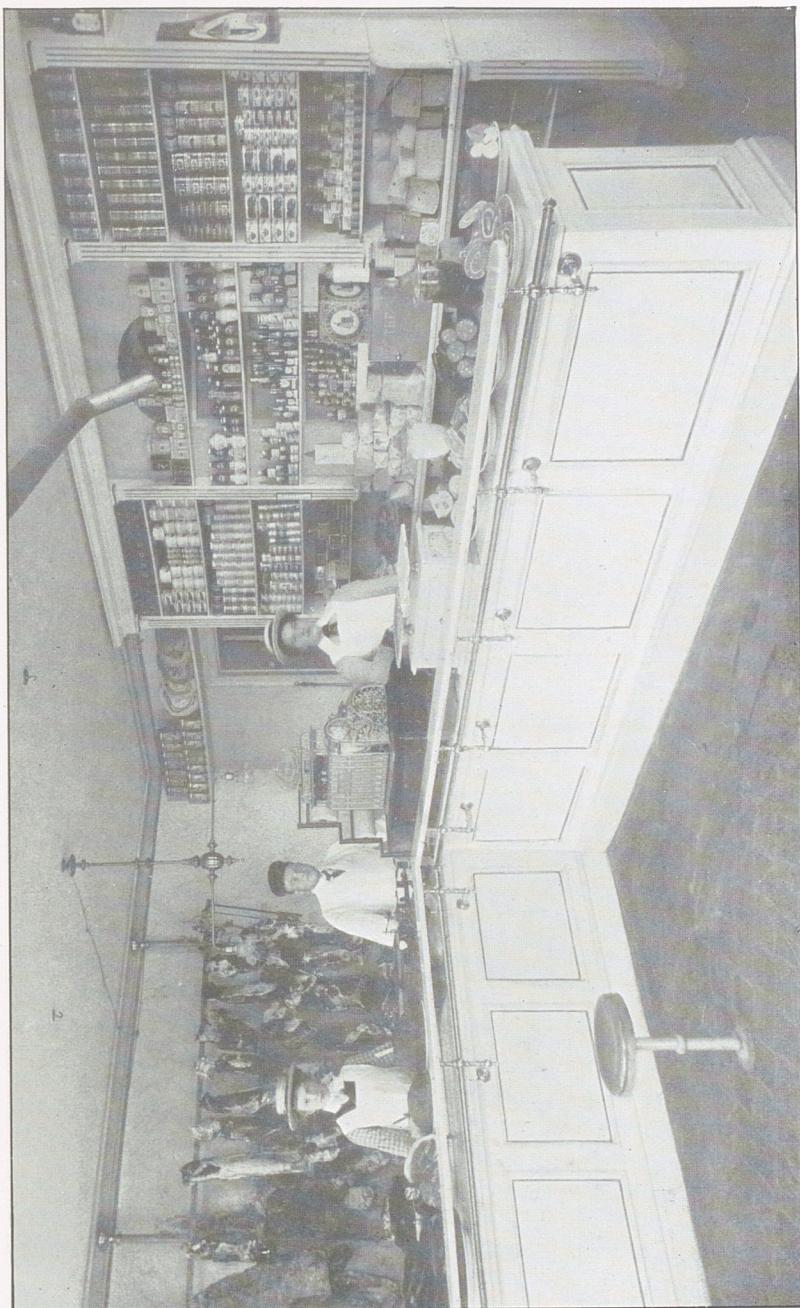

Korffabriken

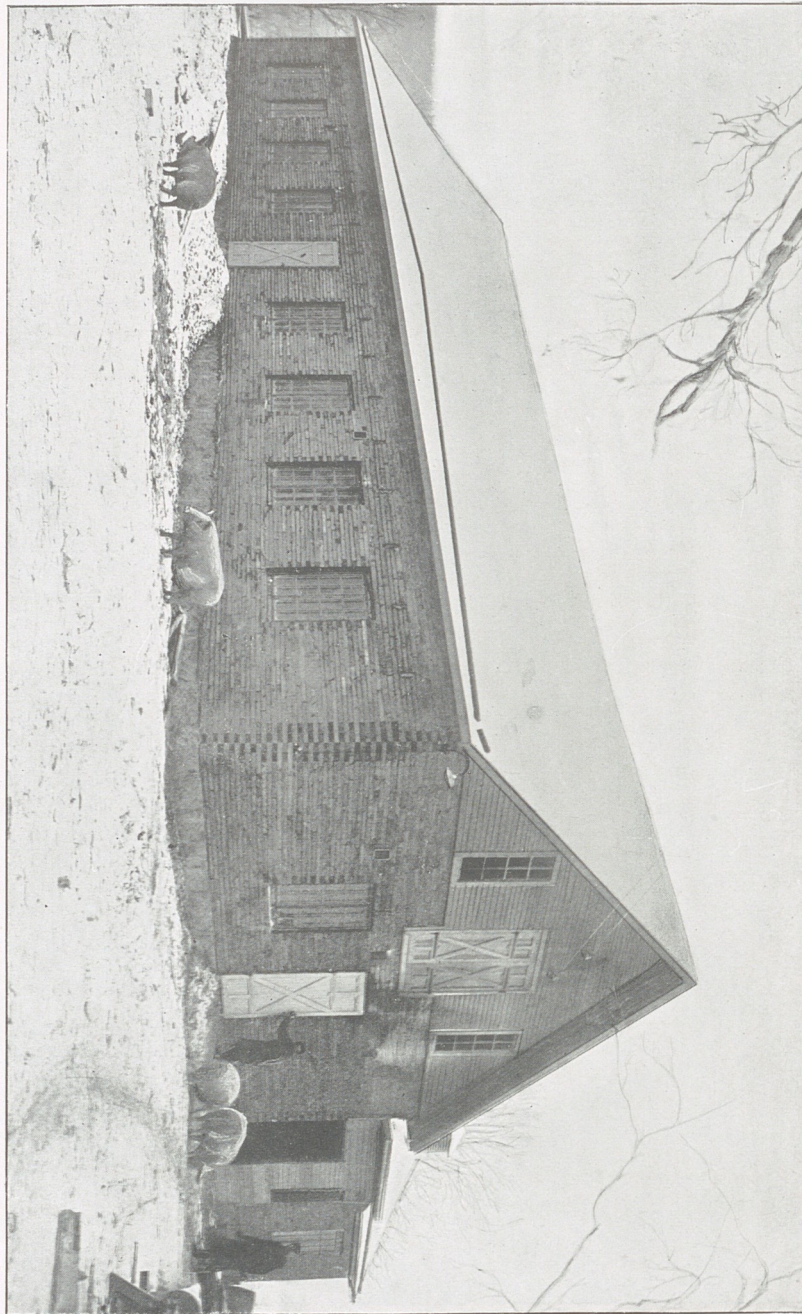
BRÖDERNA CARLSSONS SLAKTERI & KORFFABRIK

Exterior of butiken

Interiör af butiken

Exterior of Svinstallet

Interiör af Svinstallet

BRÖDERNA CARLSSONS SLAKTERI & KORFFABRIK

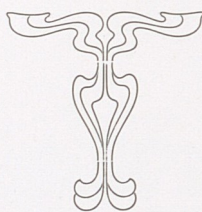
Äfven må citeras följande notis ur Sollefteå-Bladet för den 31 dec. 1904, där det heter: »Som ett mönster har redan firman Carlssons slakteri härstädes hunnit blifva bekant. Helt nyligen har detsamma studerats af en från arméförvaltningen utsänd intendent, för hvilkens räkning äfven ritningar af slakteriet blifvit gjorda; och han har funnit allt ganska godt. Meningen är nämligen att för arméns räkning anlägga ett större slakteri vid befästningarna i Boden, och kommer nu detta att inrättas efter mönster af det Carlssonska slakteriet härstädes».

1904 öppnade firman vid Storgatan i köpingen en charkuteributik, hvilken enligt första provinsialläkarens förut åberopade utlåtande får betyget, att »den är en i mycket godt skick befintlig köttbutik». Man kan ju för öfrigt af här lemnade bilder af butiken (se dess exteriör och interiör) finna att detta omdöme är träffande.

Under 1906 utvidgades affären ytterligare genom uppförandet af svinstall å den s. k. Risön, en mindre ö belägen ej långt från stranden, å hvilken fabriksbyggnaden ligger. Ifrågavarande ö inköptes 1905 af bröderna Carlsson, som öfver sundet mellan Risön och sin egendom läto bygga en 60 m. lång bro stark och prydlig, samt med en bärkraft af 60 å 70,000 kilo.

Svinstallet är cirka 40 m. långt och 14 m. i bredd och är för sin bestämmelse synnerligen praktiskt och bekvämt inredt. Det stora rummet är afdeladt i 22 stior, försedda med gjutna cementgolf och d:o hoar. Såväl längs efter väggarna som genom rummets midtellängd äro anordnade gångar, så att omflyttning af djuren lätt kan försiggå äfvensom för att förhindra att djuren vintertid skola utsättas för drag från väggarne. Vid hvarje stia finnas för spillningen anbrakta afloppsrännor som utmynna i en kanal, som vidare leder ut till en cementserad gödselbrunn. Invid det stora rummet ligger ett mindre rum det s. k. matrummet där kreaturens föda blandas i gjutna cementkar. I det intill detta rum liggande kokrummet, inlagdt med cementserad golf och försedt med plåtbeslagna bord för sortering af affall m. m., finnas 3 stora kokningsapparater, där kreaturens föda tillagas, samt vidare en brunn, ur hvilken medelst en väl konstruerad tryckpump vatten erhålles för rengöring, spolning och vattning.

Svinstammen utgöres af ett 40-tal afvelsuggor af blandad landt- och Yorkshire ras, hvilka enligt kännares utsago genom utomordentligt lämplig behandlingsmetod uppdrifvits till riktiga praktexemplar, samt dessutom af ett 75 å 100-tal större och mindre svin, afsedda för gödning och slaktning.

Hönseri och Trädgårdsskötsel

Projekterade utvidgningsplaner

Sedan ofvanstående artikel för »Nationalverket Sveriges handel och industri i ord och bild» under loppet af 1906 författades, ha genom affärens fortgående tillväxt och omfång sedermera framträdande förhållanden nödvändiggjort en tanke på en del utvidgningsplaner rörande verksamheten. För att därför af en beskrifning öfver affären lämna en så helgjuten bild som möjligt, torde det vara på sin plats att här meddela några kompletterande uppgifter.

Svinstallet, som enligt kännares utsago i sitt ursprungliga framträdande, är det största i Norrland, har befunnits behöfva utvidgas, hvarför den första åtgärden blir att fortast möjligt förse det med en tillbyggnad så stor, att svinstammen, som nu består af 40 afvelsdjur, framdeles kan hållas med 100 afvelssuggor. Genom denna anordning torde affären bli i tillfälle att ännu bättre kunna tillgodose den allt mer framträdande stora efterfrågan, som göres från allmänheten.

Sedan den i Ångermanälven vid Remslemon liggande vackra Risön af firman inköpts, insåg man snart, att dess rymliga plats kunde utnyttjas på mer än det sätt, för hvilket här ofvan redogjorts.

En harmonisk fulländning af den i öfrigt omfångsrika affären vore just anläggandet af *tidsenligt afvelshönseri samt idkandet af rationell trädgårdsskötsel* å denna plats. Det är dessa framkastade projekt, hvilka firmans innehafvare nu skola låta sätta i verkställighet.

Erkännas måste att hönsskötseln, denna jordbrukets förnämsta binäring, till stor del varit förbisedd i öfriga Sverige, men i all synnerhet i Norrland. Knappt någon näringsgren har blifvit så oriktigt bedömd som hönsskötseln och på samma gång så illa skött som den. Den all-

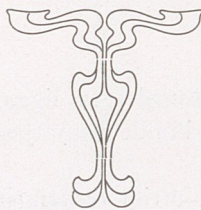
männa uppfattningen bland landtmännen i stort sedt är, att hönan är en obetydlighet. Hvarje ansats till befrämjande af denna näringsgren bör därför ha framtiden för sig, i synnerhet om dess idkare äro förvissade om att de fylla en god för det allmännas behof nödvändig uppgift.

Firman Bröderna Carlsson kan visserligen redan sägas innehafva ett hönseri dels därigenom att de i sin komfortabla ladugård, uppförd snedt emot fabriksbyggnaden, hållit en hönsbesättning på cirka 300 höns; dels därigenom att de använt sig af äggkläckningsmaskiner, i hvilka under t. ex. föregående år framkläckts 2 à 3000 kycklingar. Detta hönseri har dock varit anordnadt på mer provisorisk grund, ty ordspråket säger ju att »man bör skaffa sig bur, innan man skaffar sig fågel». Och det är också detta som firman Bröderna Carlsson tänker göra. Å lämplig plats å Risön kommer nämligen inom närmaste framtiden att uppföras för ändamålet lämpliga hönsbush med rymliga hönsbush.

Den hönsbesättning, som firman för närvarande äger, utgöres af vackra exemplar, tillhörande numera erkänt goda raser, såsom de italienska *Leghornshönsen*, *Vyandotte*, *Plymouth Rock m. fl.* Efter hönseriets utvidgning efter här angifven plan skall hönsbesättningen ökas från nuvarande 300 till omkring 1000 afvelshöns.

Det ligger i sakens natur att Risön, som i sitt ursprungliga skick tedde sig som ett naturskönt ställe, icke bör beröfvas denna egenskap, sedan idogheten och företagsamheten omvandlat densamma till en plats, där flera nyttiga och nödvändiga näringar bedrifvas. Därför hafva dess ägare beslutit att genom en väl och systematisk *trädgårdsanläggning* förhöja och förbättra öns utseende. Det torde väl knappt behöfva påpekas, af huru stor betydelse för affären i sin helhet och dess underafdelningar en rationell trädgårdsanläggning med trädgårdens alla alster, som kunna framdragas ur den norrländska jorden, skulle vara.

BRÖDERNA CARLSSONS

== SLAKTERI & KORFFABRIK ==

RIKSTELEFON 130 SOLLEFTEÅ RIKSTELEFON 130

NORRLANDS STÖRSTA OCH MÄST
TIDSENLIGA FABRIK I SIN BRANSCH

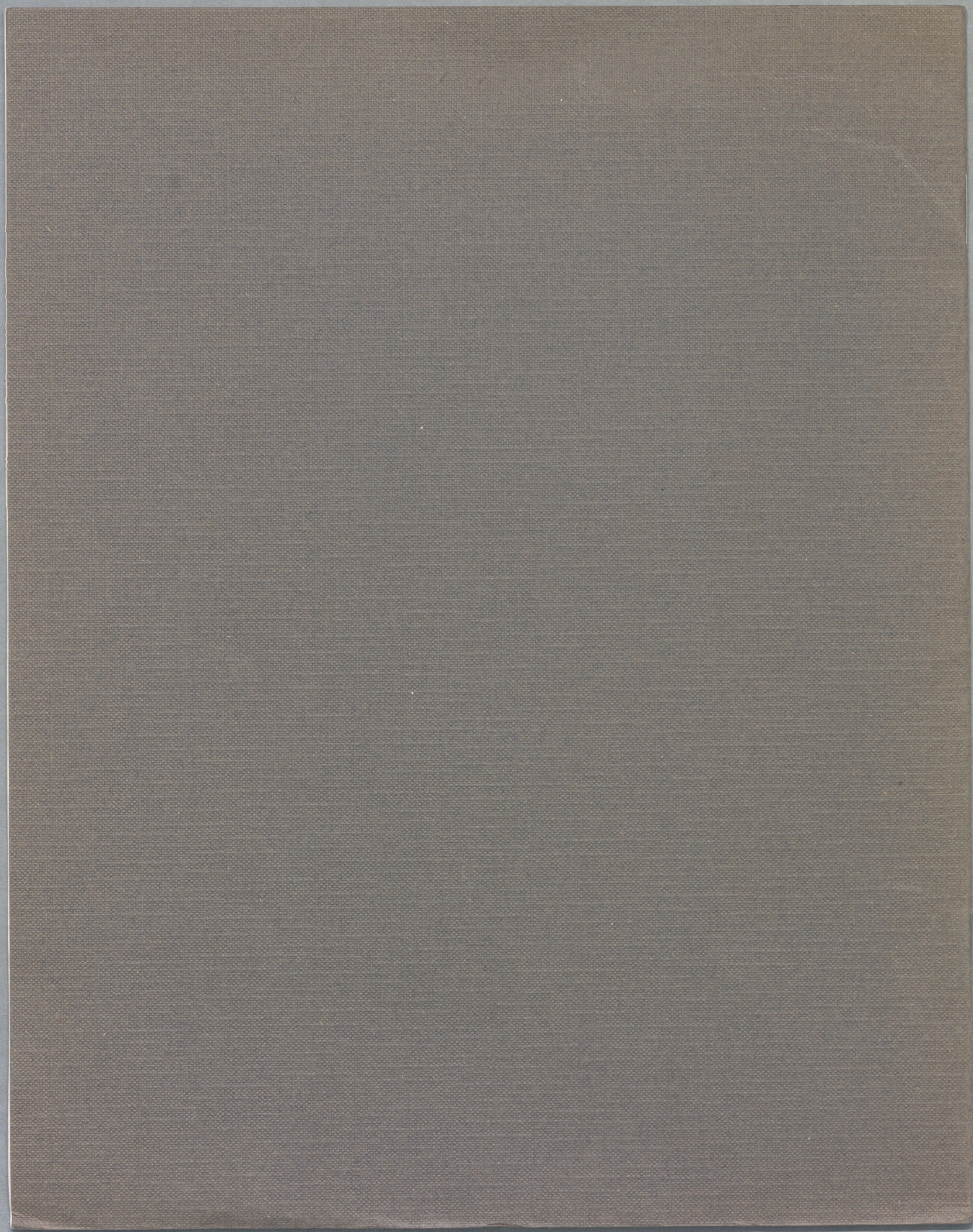
BÄSTA UPPKÖPSKÄLLA FÖR ÅTER-
FÖRSÄLJARE :: :: :: :: :: ::

ENDAST BESIKTADE RÅVAROR AN-
VÄNDAS VID FABRIKATIONEN ::

SALTNING OCH RÖKNING EMOTTA-
GES OCH UTFÖRES OMSORGSFULLT

KONTROLLANT: DISTRIKTS- OCH
BATALJONSVETERINÄREN M. M.
:: :: F. A. SETTERBOM :: ::

Lithografiska Aktiebolaget,
Norrköping, 1907

www.books2ebooks.eu